

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ: доц. д-р Александър Иванов Вълков
професионално направление 3.7 Администрация и управление
научна специалност: „Организация и управление извън сферата на
материалното производство“, Университет за национално и световно
стопанство – София, факултет „Управление и администрация“, катедра
„Публична администрация“

ОТНОСНО: конкурс за доцент по професионално направление, 3.7 Администрация и
управление, научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство (публични политики, икономика на
благосъстоянието)“ в УНСС.

Основание за представяне на рецензията: (1) Участие в състава на Научно жури по
конкурса съгласно Заповед № 2951/15.10.2024 г. на Заместник-ректор по научно-
изследователската дейност на УНСС и (2) Решение на Научното жури (протокол
61/18.10.2024 г., по т. 3) за определяне на рецензенти.

Рецензията е изготвена в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния
състав в Р България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение и Правилника за
организация и провеждане на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане
на академични длъжности в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Публична администрация“, съгласно
Решение на Академичен съвет № 4/26.06.2024 на основание решение на Катедрен съвет на
катедра „Публична администрация“ (протокол № 148/17.05.2024 г.) и решение на
Факултетен съвет на факултет „Управление и администрация“ (протокол №.../28.05.2024 г.).
Конкурсът е публикуван в ДВ, бр. 69 от 16.08.2024 г.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент в УНСС“ по ПН 3.7.
Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление извън
сферата на материалното производство (публични политики, икономика на
благосъстоянието)“ участва като единствен кандидат **гл.ас. д-р Ралица Стефанова Велева**.

Представеният от гл.ас. д-р Ралица Велева комплект материали на електронен носител
съдържа всички документи, необходими за провеждане на конкурса, съгласно чл. 23, ал. 2 на
Правилника за организация и провеждане на конкурси за придобиване на научни степени и
за заемане на академични длъжности в УНСС. В основната папка са заявлението на
кандидата за участие в конкурса, автобиография, картите за изпълнение на количествените и
качествените изисквания, списък и резюмета на публикациите, с които кандидатът участва в
конкурса, справка за научните и научно-приложните приноси и удостоверение за

преподавателския стаж по специалността (общо 8 файла). Доказателствата по изпълнение на количествените и на качествените изисквания са систематизирани в отделни папки, съответно съдържащи 62 и 56 файла. Всички необходими документи за участие в конкурса са налице, достъпни са, подредени са логично, което позволява те да се използват като пълноценна документална основа за оценка на кандидата в обявения конкурс.

Кандидатът в конкурса, гл. ас. д-р Ралица Велева, участва в конкурса със следните публикации: хабилитационен труд (монография), едно участие в учебник, публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд, едно участие в колективно монографично изследване, 10 статии в научни списания и 3 научни доклада. Всички представени за рецензиране материали са в проблематиката на конкурса и се приемат за рецензиране. Те са извън дисертацията и се отчитат при крайната оценка на кандидата в конкурса.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Гл.ас. д-р Ралица Велева (р. 11.03.1986 г.), е млад, но вече утвърден и уважаван колега, преподавател в катедра „Публична администрация“ при факултет „Управление и администрация“ на УНСС. Приложената автобиография дава основание да се отбележат някои по-важни и свързани с кандидата моменти от представяната от мен в тази рецензия оценка за „пригодност“ (лат. *habilitatio* означава „годен“). Хабилитацията е момент на професионално постижение и академично признание, която е и пресечна точка на извървяни до този момент пътеки.

Познанията по испански и английски език, както и афинитетът към хуманитарните науки са резултат от средното училище – тя завършва 164 Гимназия с преподаване на испански език „Мигел де Сервантес“ през 2004 г. Двете степени на висше образование са свързани с обучение по публична администрация в УНСС, където след завършване с отличие на пълния курс на обучение в едноименната програма получава бакалавърска степен (2008 г.), а година по-късно и магистърска степен (2009 г.). Паралелно с това работи, първо, като учител по испански език (в 145 СОУ „Симеон Радев“, 2005-2008 г.), а после за кратко и на експертна позиция в търговска банка. Веднага след завършване на магистратурата, от края на 2009 г. е назначена на асистентска позиция в УНСС в катедрата по Публична администрация, където работи и до момента. Активно развива компетенции си на модерен академичен преподавател и изследовател като преминава обучителни курсове по използване на интерактивни методи на преподаване, придобива умения за работа със съвременни библиотечно-информационни системи и подготовка на предложения за научно-изследователски проекти. Обучава се във водената от катедрата докторска - „Организация и управление извън сферата на материалното производство“. Защищава пред научно жури (08/07/2015) дисертация на тема „*Интегриране на формите на учене през целия живот: публични политики и инструменти*“ и получава „докторска“ степен по ПН 3.8 Икономика (вж. <https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/43287>). Кандидатът бързо трупа професионален опит, който заедно с владенето на испански, английски и руски език, позволяват тя да участва в широк спектър от академични активности. Забележими в професионалното портфолио са: (а) разширяващото през последните години участие като член на проектни екипи в национални и университетски проекти; (б) редакторските умения и работа по организацията на катедрени и факултетски научни прояви; (в) обучителната, консултантска и експертна дейност в т.ч. и към държавни институции (вж. подробности в CV на кандидата и в Карта за изпълнение на качествените изисквания).

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Приложените документи (Картата за изпълнение на количествените изисквания) показват, че кандидатът **надхвърля задължителните изисквания** по ЗРАСБ както и допълнителните на УНСС за заемане на академичната длъжност „доцент“.

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

- **Задължителни условия** по ЗРАСБ (чл.2б) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1). Основни параметри на изпълнените количествени изисквания са показани в таблицата:

Група / №	Показатели по Раздел I	бр. х точки	общо	изискуеми
A / 1	Дисертационен труд за ОНС „доктор“	1 (50)	50	50
B / 3	Хабилитационен труд	1 (100)	100	100
Г	Общо по група Г		295	200
Г / 4	Публикувана монография	1 (100)	100	
Г / 6	Статии и доклади в реферирани научни издания	1 (30)	30	
Г / 7	Статии и доклади в нереперирани научни издания	10 (10) + 1 (5)	105	
Г / 10	Публикувана глава в колективна монография	3 (20)	60	
Д	Общо по група Д		190	50
Д / 11	Цитирания в реферирани научни издания	4 (15)	60	
Д / 12	Цитирания в монографии и колективни томове	6 (10)	60	
Д / 13	Цитирания в нереперирани научни издания	14 (5)	70	
	Общо по групи А, В, Г и Д		635	400

A/1: Гл.ас. д-р Ралица Велева защитава дисертационен труд на тема „*Интегриране на формите на учене през целия живот: публични политики и инструменти*“ (дата на защита: 08.07.2015 г., научен ръководител: доц. Евгения Пенкова) и получава образователната и научна степен „доктор“ по ПН 3.8 Икономика по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ (Диплома № 220/24.09.2015 г., УНСС).

B/3: Велева, Р. (2024). Проактивни публични политики за намаляване на бедността, Издателски комплекс – УНСС, С., ISBN 978-619-232-800-9, 225 стр. Хабилитационният труд е наличен в електронната библиотека на The Central and Eastern European Online Library (CEEOL) - <https://www.ceeol.com/search/book-detail?id=1246815>

Г/4: Кандидатът има участие в колективна монография, която не е представена като основен хабилитационен труд: Велева, Р. (2023). Рискове от бедност и маргинализация. В: *Глобални и локални социални рискове*, Издателски комплекс - УНСС, С., с. 145-262, ISBN 978-619-232-786-6. Монографичното изследване е публикуван като втори, самостоятелен том, част и резултат от научен проект №КП-06-Н35/14, финансиран от фонд Научни изследвания на МОН като фундаментално изследване на тема: „Икономически, геополитически и социални рискове в развитието на съвременна България“. Участието на кандидата в конкурса в това издание е значимо и съответства на критериите заложи в Картата за изпълнение на количествените изисквания: общо 118 авторски страници, при 390 страници общ обем на изданието или 30% от текста на този том.

Г/6: В научната продукция, с която кандидатът участва в конкурса е отчетена една самостоятелна научна статия, публикувана в списание, реферирано в Web of Science:

Велева, Р. (2022). Образованието като ключов фактор за намаляване на бедността. *Стратегии на образователната и научната политика*, 30(3), 244-257; <https://doi.org/10.53656/str2022-3-2-edu>. Друга научна публикация с участието на кандидата, реферирана в Scopus, поради съавторство е отстранена от Картата за изпълнение на количествените изисквания и не е предмет на оценка.

- Г/7:** В групата „статии и доклади в нереперирани научни издания“ са показани общо 11 научни публикации, от които 9 статии и 2 доклада; 10 от публикациите са самостоятелни, 1 в съавторство, а 4 са на английски език. Всички публикации са в периода след приключване на докторантурата (10 от тях са от последните 3 години). Точковият актив е определен правилно. Всички публикации са налични в публични бази данни и библиотеки като CEEOL, RePec и EBSCO.
- Г/10:** В тази група е посочено още едно участие в колективна монография – Пенкова, Е., Е. Делчева, Р. Велева и др. (2023). *Траектории на социалното развитие*. Издателски комплекс – УНСС, С., ISBN 978-619-232-778-1. Кандидатът в конкурса участва в това изследване като част от екип (от общо 10 души) с 3 самостоятелно, разработени от него глави: Глава 2. *Социалните дейности в XXI век: публично управление с добавена стойност* (с. 25-39); Глава 9. *Социална защита: намаляване на обществения риск* (с. 143-155); Глава 14: *Институционална модернизация на образователната система* (с. 249-272). Участието на кандидата в конкурса в изданието е значимо – общият обем на посочените 3 глави е 59 страници или 22% от общия текст на монографията. В нея гл.ас. д-р Ралица Велева е и научен редактор. Колективната монография налична в електронната библиотека на CEEOL.
- Д/11:** Посочени са общо 4 цитирания на публикации на кандидата в статии, публикувани в реферирани издания (през 2022-2023 г.), което осигурява общо 60 точки по този критерий. Цитиранията по този критерий на публикациите, с които кандидата участва в конкурса са 2 или общо 30 т., което не се отразява на общото изпълнение на минималните изисквания по група Д.
- Д/12:** Шест са цитиранията на публикации на кандидата, в монографии и колективни томове с научно рецензиране, което му носи общо 60 точки по този критерий. Цитиранията само на публикациите, с които кандидата участва в конкурса са 3 или общо 30 т., което не се отразява на общото изпълнение на минималните изисквания по група Д.
- Д/13:** Общо 14 са посочените цитирания в публикации в нереперирани издания с научно рецензиране, което носи на кандидата общо 70 точки по този критерий. Цитиранията само на публикациите, с които кандидата участва в конкурса са 12 или общо 60 т., което не се отразява на общото изпълнение на минималните изисквания по група Д.
- Обобщение:** Видно от направения по-горе обзор на изпълнението на националните количествени изисквания по конкурса (показателите от Раздел II, посочени в Картата за изпълнение на количествените изисквания), кандидатът надхвърля националния праг за заемане на длъжността с 235 т. (или с 58%) – изпълнява изискванията по групи А и В, и надхвърля (значително) тези по Г и Д. Публикациите не повтарят тези за ОНС „доктор“ и в конкурса за „главен асистент“.

- **Допълнителни изисквания за УНСС** – съгл. ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3). Основни параметри на изпълнените количествени изисквания са показани в таблицата:

Група / №	Показатели по Раздел I	бр. х точки	общо	изискуеми
Ж	Общо по група Ж		257,5	160
Ж / 22	Монография – самостоятелен хабилитационен труд	1 (100)	100	
Ж / 23	Статии и студии, индексирани в Scopus и/или WoS	1 (30)	30	
Ж / 24	Статии и студии, индексирани в други бази данни	8 (15) + 1 (7,5)	127,5	
З	Общо по група З		35	20
З / 25	Университетски учебник	7 и.к (5)	35	
И	Общо по група И		210	40
И / 31	Цитирания в реферирани и индексирани н. издания	4 (15) + 6 (10)	120	
И / 33	Участие в университетски/ национален или международен научен или образователен проект	2 (15) + 6 (10)	90	40
К	Общо по група К		497	100
К / 34	Изпълнена аудиторна натовареност	-	282	100
К / 35	Разработени лекционни курсове	-	210	
К / 36	Членства в научни и професионални организации	-	5	
	Общо по групи Ж, З, И и К		999,5	320
	Обща сума по раздели: I и II		1634,5	720

Ж/22: Съответства на В/3 от националните критерии (вж. по-горе).

Ж/23: Съответства на Г/3 от националните критерии (вж. по-горе).

Ж/24: В частта „научни статии“ съответства на Г/7 от националните критерии (вж. по-горе);

З/25: Гл. ас. д-р Ралица Велева е съавтор (с общо 7 издателски коли) в разработен под нейно ръководство от екип от преподаватели в катедра „Публична администрация“ университетски учебник - [Велева, Р., К. Вълчева, З. Шотарова. (2024). Мениджмънт на публичните разходи, ИК-УНСС, ISBN 978-619-232-758-3, с. 9-104]. Учебникът служи за преподаване по едноименната учебна дисциплина в учебния план на специалност Публична администрация в ОКС Бакалавър. В него тя е автор на 4-те теми от 1-ви раздел: Принципи и подходи в управлението на публичните разходи (с. 9-104).

И/31: Включва публикации, посочени в група Д/11 и Д/13 от националните критерии (вж. по-горе). Общият брой на всички посочени в тази група цитирания е 10, което носи на кандидата 120 точки (4 са цитиранията в реферирани издания, а 6 в индексирани). Само цитиранията на публикациите, с които кандидата участва в конкурса са 7 (или 2 са цитиранията в реферирани издания, а 5 са в индексирани) или общо 80 т., което обаче не се отразява на общото изпълнение на минималните изисквания по група И.

И/33: Посочени са (и са налице доказателствата) за участие на кандидата в общо 8 научни проекта през периода 2021-2024 г. като от тях 2 са национални и 6 са университетски. Точковият актив е изчислен правилно. По-важни са резултатите от тях: по 3 от проектите - №33.1 и №33.8 кандидатът е направил публикации (включени в конкурса); по два от тях №33.5 и №33.2 с активното участие на кандидата е разработена концепцията за факултетното научно списание, на което гл.ас. д-р Р.

Велева е главен редактор; по останалите проекти са направени научни форуми с участието на кандидата в конкурса.

- К/34:** Данните за периода уч. 2010/11 – 2023/24 г. показват много висока аудиторна заетост в УНСС (4 929 часа или средногодишно по 450 учебни часа). Точковият актив по този критерий е изчислен правилно – 282 т. След придобиването на научната степен „доктор“ и особено през последните 3 години нараства обемът и делът на лекциите (като през 2023 и 2024 г. колегата води изцяло лекционни занятия, както в „бакалавър“, така и в „магистър“), което е свързано с промяната в кадровото осигуряване на учебните курсове, по които преподава.
- К/35:** Във връзка с горния критерий нараства и участието в разработването на самостоятелни (или в екип) лекционни курсове. В дезагрегация по професионални направления и специалности те формират широко портфолио. Посочено е авторско участие в съставянето на 18 учебни програми за 12 учебни курса в бакалавърска степен и 6 в магистърска степен. Гл.ас. д-р Ралица Велева чете посочените в Картата курсове пред студенти от 7 специалности в 3 професионални направления. Колегата е *титуляр* в бакалавърска степен на учебните курсове по „Икономика на благосъстоянието“ и „Мениджмънт на публичните разходи“, част е от екипа създал и който преподава „Публична власт и политики“, а в магистърска степен – „Държавни разходни програми“ и „Административна и финансова децентрализация“.
- К/37:** През 2023 г. е приета за член на Център за стопанско-исторически изследвания (академична мрежа за изследвания в областта на стопанско-историческата проблематика).

Обобщение: Видно от направения по-горе обзор на изпълнението на допълнителните за УНСС количествени изисквания по конкурса, кандидатът надхвърля изисквания праг за заемане на длъжността *по всички* групи показатели (от Раздел II, посочени в Картата за изпълнение на количествените изисквания). При минимален праг от 320 точки кандидатът представя убедителни доказателства за различни аспекти от неговата академична дейност които формират общо 999,5 т., т.е. с 679,5 точки или 3 пъти над посочения праг. Основен принос за това има изпълнената през годините учебна дейност (показателите от група К), която отразява натрупването на необходимия преподавателски опит за академичната длъжност „доцент“. Убедително през последните години нараства и изследователската дейност на кандидата, която превишава минималните университетски прагове с 60%. **Общо по групи I и II** гл. ас. д-р Ралица Велева постига **1 634,5** точки при минимален/изискуем актив от 720 точки.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Данните посочени в Картата за качествените изисквания характеризират кандидата като утвърден изследовател и опитен академичен преподавател, с нарастващ университетски принос и авторитет в обществен план, което укрепва доброто име на УНСС. Обобщено, по-важните доказателства за това са следните:

- *Утвърден изследовател.* Публикационният профил на кандидата е убедително доказателство за актуалността, значимостта и „остротата“ на изследваните от него въпроси. Поставената в хабилитационният труд (и в други негови публикации) тема разкрива срамежливо скрита страна на обществото, поставя същата като централен въпрос на публичното управление и търси устойчиви решения чрез публични

политики, които „изграждат мост“ (като ново знание и основано на него приложима практика) между политиката и управлението. Проактивните публични политики в приложното поле на бедността (и нейните конкретни „секторни“ образи) е *значима изследователска ниша*, което легитимира нейния автор на академичната карта и утвърждава УНСС като модерна научна институция.

Изследователските усилия и резултати на кандидата са забелязани, а нейното основно изследване (хабилитационният труд) е отбелязано като значим научен резултат в тази област от авторитетното академично списание „Икономическа мисъл“, което на 26.10.2024 г. публикува в най-новия си брой (3/2024, с. 401-407) отзива *Настолна книга по съвременни проактивни публични политики за намаляване на бедността в България* (<https://doi.org/10.56497/etj2469307>).

Друг показателен маркер за научна компетентност на кандидата е неговата редакционна дейност. Доказателствата са налице: (1) Гл.ас. д-р Р. Велева е част от редакционния екип на годишното катедрено издание „Докторантски четения“ (неизменно в последните 7 негови издания); (2) Редактор е на колективната монография *Траектории на социалното развитие*; (3) член е на екипа, създал електронното списание на факултета – Journal of Management Sciences and Applications (JOMSA), негов главен редактор и рецензент. Избирането и за рецензент на две статии, публикувани в научни списания, реферирани в Web of Science и Scopus е знак за научно признание. Активен участник е в организацията на всички катедрени научни форуми (под егидата *Есенна академия*).

- *Утвърден академичен преподавател.* Кандидатът е титуляр и/или част от преподавателския екип на ключови университетски учебни курсове в професионалното направление и в специалността (вж. по-горе показател К/35). Автор е учебната документация по тях, на учебни материали, на практически казуси, задачи и др. форми на модерно и интерактивно преподаване. Всички учебни курсове са в предметната област на конкурса. Отзивите за преподаването от страна на студентите (чрез регулярно провеждани проучвания в университета) са много високи;
- *Нарастващ университетски принос и обществен авторитет.* Основни аргументи за това във *вътрешен* план са: работата на гл.ас. д-р Р. Велева като научен секретар на катедра „Публична администрация“ (от м. февруари 2023 г. и понастоящем), участието в подготовката на вътрешно катедрена документация, на акредитационни документи (като част от работни групи и комисии), изпълняване на функциите на координатор по сключени от УНСС споразумения с други академични институции (вж. т.4.1.2 от Картата за качествени изисквания). Във *външен* план: Израз на обществено признание е привличането на кандидата в конкурса за експерт към МОН член на секторен съвет на уменията „Социални услуги“ и по модернизиране на професионалното образование и обучение (вж. т. 2.1.1 от Картата за качествени изисквания). Участва като лектор/обучител на провеждани извън университета кръгли маси, обучения и консултации (вж. т. 2.7.1 – 2.7.6 от Картата за качествени изисквания).

Обобщение: Видно от направения тук обзор налице е съответствие на кандидатурата на гл.ас. д-р Ралица Велева с качествените изисквания за заемане на академичната длъжност доцент УНСС.

Подробният анализ по т. 3 и направените изводи **потвърждават „положителното становище“ на Съвета по хабилитация при УНСС** (протокол №8/15.05.2024 г.) за изпълнението на количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС от кандидата за академичната длъжност „доцент“ от гл.ас. д-р Ралица Стефанова Велева.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Високата степен на подготвеност (образователна, научна и практическа) на кандидата, посочени в тт. 2 и 3 по-горе, са определящи за убедителното натрупване на преподавателски опит, необходим за хабилитация. Гл.ас. д-р Ралица Велева работи като преподавател на основен трудов договор в катедра „Публична администрация“ в УНСС от 17.12.2009 г. и до 24.09.2024 г. има трудов стаж в университета от 14 години, 9 месеца и 7 дни. През този период тя преминава последователно през двете академични длъжности – „асистент“ (м. 12/2009 г. – м. 10/2016 г.) и „главен асистент (м. 11/2016 г. – понастоящем). За този период кандидатът има проведени общо 4 230 часа упражнения/семинари и 699 часа лекции или общо 4 929 часа аудиторна натовареност (вж. Служебна бележка за изпълнена аудиторна заетост). След получаването на докторската си степен (през 2016 г.) тя е включена и в лекционно преподаване, а портфейлът от учебни дисциплини, в чието преподаване участва се профилира именно в областите на провеждания конкурс за хабилитация. Първоначалният опит в провеждане на упражнения и семинари позволява да изгражда самостоятелно лекционно преподаване с широко използване на интерактивни и модерни (дигитални) форми на обучение. От учебната 2022/2023 г. тя води лекционно преподаване и самостоятелни курсове в магистърски програми на катедрата, където е приета с много позитивни отзиви от студентите. Курсовете по „Икономика на благосъстоянието“ и „Публична власт и политики“ са задължителни курсове за студентите от три професионални направления – „Администрация и управление“, „Медии и обществени комуникации“ и „Социология, антропология и науки за културата“, което предполага необходимостта от лекционно преподаване от опитен специализиран в тази област хабилитиран преподавател. За обучението на студенти от неикономическите специалности по дисциплината „Мениджмънт на публичните разходи“ в съавторство с кандидата в конкурса е издаден учебник по едноименната дисциплина. Към момента гл.ас. д-р Р. Велева няма преподаване на курсове на английски език – такова участие е планирано и предстои в специалности с преподаване на английски език във факултета.

Обобщение: Преподаваните от гл.ас. д-р Ралица Велева дисциплини са в предметното поле на конкурса. Преподаването по тях се опира на актуални собствени и в съавторство учебни издания и доказват академичната компетентност на кандидата по научната специалност .

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

5.1. Основни направления в изследователската дейност

Публикационният профил на кандидата включва 1 монография (хабилитационен труд), общо 4 обособени участия (глави) в 2 колективни монографии, 1 участие като съавтор в университетски учебник, 10 научни статии и 3 научни доклада. Публикациите са по актуални и значими не само за България теми в предметната област на конкурса. Съдържателният преглед на посочените публикации дава възможност с голяма степен на *обобщение и под условие* те да бъдат обособени в три свързани *поднаправления* в рамките на

заявените в конкурса две доминантни области на хабилитация (посочени са в следващата таблица):

Направление (основен акцент)	Хабилитационен труд	Книги (глави)	Учебници	Статии
– Политики за бедност (вкл. риск от социално изключване и маргинализация)	1	1		4
– Управление на публични разходи			1	3
– Инвестиции в човешки капитал, социални фактори и институции		3		3
Общо	1	4	1	10

Формални белези като наименование на хабилитационния труд, брой на публикациите и обем на текстовете, с които кандидатът участва в конкурса, определят като доминантна тематиката за публичните политики за бедност. Бедността не само селектиран обект на първото (под)направление, очертаващо изследователския интерес на кандидата. Бедността е разбрана и интерпретирана като състояние на екстремно (но не само икономическо) неравенство, предизвикано от множество фактори, чийто резултат са устойчиви и дълбоки икономически, политически и социални структурни поражения, като напр. социалното изключване и маргинализацията на обществени групи. Бедността е огледален анти образ на благосъстоянието и затова смяната на изследователския фокус в разбирането и инструментариума на публичното управление, в публичните политики (от благосъстояние към бедност) е фундаментална реорганизираща основа на следваната от кандидата научна програма на изследване на този феномен. Казано с други думи, това е *фокусна* (синтезираща) тема, тъй като „през нея“ се представят и общи „допирни точки“ и с другите посочени области. Всички представени в конкурса трудове са авторски продукт (разбиран като замисъл, изпълнение и резултат) и изцяло отговарят на научното направление на конкурса. По-надолу (в т. 5.2) акцентирам върху водещата за автора тема, представена пълноценно в хабилитационния труд.

Много важна характеристика, видна както в хабилитационния труд, така и в цялата научна продукция на кандидата е прилагането на подхода „изследване базирано на доказателства“. Всъщност той следва водещия в съвременните икономически изследвания позитивистки подход, базиран върху емпирични проучвания и извеждане на заключения чрез обобщаване на обективни резултати. Анализите и заключенията в хабилитационния труд се базират на богат и добре структуриран емпиричен масив структурно представен в 14 таблици и 53 фигури. Ценностни маркери (безспорно налични в текста) са видни в някои изходни предпоставки от етичен характер, които намирам, не нарушават (манипулират) методологията на проучванията и не променят интерпретацията на получените резултати. Постигнат е баланс между позитивен и нормативен анализ (което само по себе си е трудно по тази тема), което увеличава научно-познавателния и методологичен потенциал на темата за публичните политики за намаляване на бедността.

5.2. Съдържателни акценти и научни и научно-приложни резултати

Хабилитационният труд предоставя разгърнато, задълбочено и последователно изложение на авторски възгледи по основната тема на изследователския интерес. Този труд представя кандидата като компетентен изследовател в областта публичните политики. Заглавието на монографията „Проактивни публични политики за намаляване на бедността“

е оригинално, интригуващо, представя добре открит в научен и приложен план ключов въпрос за публичното управление, разкрива изследователска ниша, залага очакване за задълбочено изследване в различни посоки и с конкретен авторски резултат и принос. Текстът потвърждава тези високи очаквания. В резюме отбелязвам по-важни моменти, научни постижения и очаквания:

- Хабилитационният труд отива далеч отвъд един първоначален и повърхностен поглед към заглавието разчитано като „рецептурен справочник за добри практики“. Търсещите готови рецепти, ръководство, наръчник, готови указания, които да приложат, в очакване за резултат, ще останат неудовлетворени. Напротив, този текст е цялостно и завършено самостоятелно и оригинално научно изследване на ендемичен (не само у нас) социално-икономически феномен („бедност“) и поставянето му като проблем, т.е. като обект на модерните публични политики. На мястото на доминиращия начин за обсъждане на политиките в научната литература (на основата на политологичното знание), изследването търси алтернативен подход (на основата на икономическата теория на благосъстоянието), което внася по-прагматичен дискурс за реинженеринг на публичната политика, на примера на конкретен значим обществен проблем, какъвто е този за бедността. Изборът на проблема за бедността като приложно поле за политики дава възможност за сравнимост в международен план и за дългосрочен поглед върху социеталните последици от политиките. Проблемът за бедността като фокусно усилие на публичното управление изисква дългосрочни и съгласувани решения. Темата за бедността, която е *мултисекторен проблем* е основа за реинженеринг на държавното управление. Казано с други думи, големите ползи от това изследване са в познавателен (теоретичен) и теоретико-методологичен аспект, което изисква допълнителна инвестиция в усилията за допълнително задълбочено комплексно осмисляне на проблема.
- Какъв пример, който да бъде следван, дава за това самия автор? В методологически план в изследването са проследими две линии на анализ. От една страна (**а**) теоретизиране на социално-икономическия проблем (бедността) в научната литература (чрез впечатляващ по своя мащаб обзор) и (**б**) неговото отражение в модерни технологии за публично управление (в европейски и национален план). Тези две кръстосващи се линии на изследване и дебат са подложени на емпирична проверка и аргументация, чрез пакет от факторни, резултативни и базови показатели.
- Централен момент е въвеждането и осмислянето на относително нов (за българската научна литература) концепт – „*проактивни публични политики*“ – основа за предефиниране на публичното управление основано на политики. Това ново концептуално решение, може да се определи и като „препрограмиране на публичната политика“. Предлаганият от автора подход би могъл да се опише като правене на политика „от бъдещето“, т.е. днешните проблеми се решават с оглед изискванията на бъдещето, което трасира различна управленска логика, такава подчинена на стратегиране задавано от ценности. Доколкото този подход е реалистичен и възможен е въпрос, който в монографията няма окончателно решение и задава насока за продължаващ научен дебат.
- Направен е опит да се обединят, разпишат и анализират политиките „за бедността“. Това е значимо усилие, което цели да запълни бяло поле в нашата литература. Трудността е че темата за бедността изисква „горизонтален прочит“ тъй като тя не

присъства като фокусно усилие на държавното управление с отделна, скроена за нея политика (тя е в социална политика, в политиката по доходите, в здравната и в образователната политика) и трябва да бъде намерена като точка в координатната система на множество фактори и проявления. Далеч съм от мисълта така необходимата координация на политиките в тази област да бъде решена като „интегрирана държавна политика за намаляване на бедността“ на основата на създаване на още една държавна институция, т.е. чрез още една йерархия, конструирана на чертожната дъска на „социалния инженер“. Йерархията обаче не е решение за проблем, пример (обект) за хоризонтална политика, което означава, че процесът на политиките, начинът на координиране и др. съществени за публичното управление въпроси следва да бъдат съотносими на процеси характерни за общественно-икономическа система с мрежова архитектура. Този неизяснен все още в монографията въпрос задава още едно направление за научен дебат и продължаване на изследването.

Монографията поставя проблема за бедността като *гравитационен център на сноп от свързани с нея значими социално-икономически предизвикателства*. В публикациите на кандидата от тази водеща в неговата научна продукция подгрупа (вж. таблицата по-горе) ясно се разпознават *реляционни двойки проблеми*: неравенства – бедност; бедност – социално изключване; бедност – маргинализация; и др. Изследването на всяка една двойка поотделно и във връзка с останалите е методологически похват, чрез който по аналогия с изведения от автора модел на многомерна картина на бедността, позволява да се сглоби пъзъла на многомерната картина на социалното развитие. Този изследователски похват очертава скрития мета дизайн в творчеството на кандидата по отношение на основната изследователска тема. В т.см. останалите публикации от тази група допълват съдържателно монографията при изследване на цялостния политико-икономически и социален механизъм по системоформиращата верига на управление на бедността/благосъстоянието: неравенство – бедност – социално изключване – маргинализация.

Могат да се отбележат акценти и в **другите монографични публикации**, които трасират тази линия на изследване?

- В *„Рискове от бедност и маргинализация“* кандидатът сглобява (по ключови индикатори) актуална картина на бедността, маргинализацията и социалното изключване като обективна основа за идентификацията на рисковите фактори, тяхното въздействие върху целевите/рисковите обществени групи и обобщаването на водещите политически предизвикателства. На фона на липсата на цялостен подход, който да поставя маргинализацията като приоритет на публичната политика, се аргументира тезата, че механизмите на активна социална адаптация и социална кохезия са общото дългосрочно и устойчиво стратегическо решение на процесите на маргинализация. На конкретно равнище политиките за социална адаптация и кохезия се реализират чрез диференциран портфейл от инструменти и мерки, в зависимост от вида на маргинализацията и мащаба на застрашените от нея групи.
- В *„Траектории на социалното развитие“* кандидатът в конкурса развива идеята, че съвременното управление на социалното развитие следва да се опира на иновативни управленски подходи с практическа приложимост, каквито са проактивните публични политики с добавена стойност (глава 2). Социалната защита е универсален чадър, който осигурява покритие срещу обществените рискове и в т.см. изборът на модел (с различен обхват) е определящо решение за намаляването на широк спектър от

социални рискове (глава 9). Преодоляването на сериозното изоставане на страната по редица международно сравними образователни резултати изисква решителна институционална модернизация и децентрализация на управлението на образователната система (глава 14).

Обобщение: Научната продукция на кандидата е на високо научно равнище. Приложените текстове са доказателство за изградени умения за теоретични обобщения, обосноваване и методологична коректност, и внимателен и аргументиран емпиричен анализ. Получените научни резултати са от интерес за широк кръг ползватели: изследователи, преподаватели, студенти и практики.

6. Оценка на основните научни и научно-приложни приноси

Приложените научни разработки за участие в конкурса представят гл.ас. д-р Ралица Велева като задълбочен изследовател в областта на публичните политики и икономиката на благосъстоянието. На тази основа **потвърждавам и изцяло споделям направената от кандидата самооценка на научните новости и на тяхната значимост.** Те са обосновани, теоретично валидни и практически полезни резултати, които обогатяват знанието по изследваната тематика.

Посочените приноси са лично дело и постижение на кандидата в конкурса и се съдържат в представените разработки. Нямам съмнения относно авторството. Няма открити доказателство или установени сигнали за нарушаване на авторски права. Работата с източниците и данните е коректно и издържано според академичните стандарти. Убеден съм, че резултатите от проведените от кандидата научни изследвания ще стимулират научен дебат, което ще допринесе за развитие на научното знание и за осигуряване на академичното образование и обучение. Към направената самооценка бих допълнил следните,:

В теоретичен план:

- (а) Бедността е многоизмерен, ендемичен, мултисекторен проблем, за чието решаване са необходими фокусирани, дългосрочни и координирани усилия при водещата роля на държавата. За да поеме новата си роля в неговото решаване тя трябва да препрограмира публичното управление чрез прилагането на подход на „проактивните публични политики“;
- (б) Проактивността е интегративна характеристика на ефективното публично управление базирано на политики. За пръв път в българската научна литература проактивността се разглежда като *стратегически подход на публичното управление*, обединяващо звено на: адаптивност на управлението, фокус върху предвиждането на проблемите, анализ и оценка на рисковете, иновативност на управленските реакции (насочени към преодоляване на причините, а не върху последиците), а на тази основа, дългосрочна устойчивост на резултатите и въздействие. Проактивността на публичното управление е основополагащ политически и управленски избор, резултат от наличието и доброто функциониране на политически и икономически инклузивни институции, при високо равнище на държавния капацитет.

В научно-приложен план:

- (а) Допълване на научно-приложен принос 1 (вж. Справка за приносите): Въведен е многомерен подход за анализ и съставяне на индикаторната картина на бедността, което позволява да се проследяват, оценяват и използват в публичните политики

взаимосвързани параметри – за структури и за промени (тенденции). Анализирането на бедността чрез комплексни (набор от) индикатори спомага за приемането на диференцирани публични политики, а многомерният подход за измерване на бедността носи ценна информация за политиките.

- (б) Идентифицирани са и са анализирани връзки и зависимости между ключови индикатори за бедност спрямо основни макро-променливи (БВП, публични разходи и др.), което очертават контекст на публичните политики. За целта коректно е използван аналитичен подход (Уилкинсън – Пике), който позволява да се състави многомерна картина на изследвания обект (бедността).

7. Основни критични бележки и препоръки

Областите, по които се провежда конкурса включват огромен кръг от научни и приложни проблеми и (още по-голям такъв от) решения, обект на дискусии. С публикациите си, кандидатът в конкурса заявява „своите“ теми, показва изследователски умения и аргументира позиции. Като един от двамата рецензенти на хабилитационния труд, както и на другите 2 монографични изследвания съм имал възможността да изкажа редици критични бележки на предходен етап. Тук ще очертая поле на дебат и възможности за развитие:

(а) Основен научен резултат на кандидата са два приноса, които засягат публичните политики като *инструмент* на публичното управление (вж. научни приноси №3 и научно-приложни приноси №3 в Справката за приносите). Без да намалявам ни най-малко постигнатото, в бъдещата си работа авторът би могъл да използва и осмисли политиките в друга базисна теоретична рамка, при която политиките променят самото публично управление. Това е същностен процес на трансформация, който засяга архитектурата на публичното и функционирането на самата държава. Осмислянето на публичните политики в координатната система „политика – управление“ е значимо научно предизвикателство – в теоретичен и още повече в практически и още по-трудно в реформаторски план. Публичните политики изграждат мостове между политиката и управлението: чрез публичните политики, управлението все повече става политика, а политика – се превръща в конкретно и непосредствено управление.

(б) Горното е във връзка с появила се в отзыв препоръка, към която се солидаризирам, препоръката за „комплексно изучаване“ на феномена бедност. Тази бележка насочва към развиване на изследванията за бедността (като част от икономиката на благосъстоянието) по отношение проучване и моделиране (може би и с нова метрика) на факторите на бедността. Бих добавил, че „комплексно“ означава и включване решаване на този проблем и икономиката (пазара). Бедността не е проблем само на отделни политики свързани с бедността, или на социалната политика или на модела на социална защита и др.под. Икономиката наднича зад гърба на човешкия капитал и на човешкото развитие, дефинирани като основни „оръжия“ срещу бедността.

Като обобщавам горното, препоръчвам на кандидата да продължи своите научно-изследователски търсения в тази област. Това стандартно пожелание може да стане чрез по-широкото представяне на публикации в научни издания с висока научна видимост и авторитет. Изследванията по тази широко обхватна проблематика не е обаче по силите на един човек. Кандидатът в конкурса, както беше посочено и по-горе в рецензията, вече е показал убедителни качества и на организатор на научни изследвания и на научни издания. Иницирането и създаването на Изследователски център (по икономика на социалното

развитие), който да интегрира научната общност (в и извън УНСС) по тази проблематика и да развие значима проектно финансирана научна програма е усилие, което е по силите на колегата.

8. Заключение

Запознаването ми с материалите по конкурса и въз основа на представената научна продукция след придобиване на ОНС „доктор“, научните и приложни резултати и приноси от работата на гл.ас. д-р Ралица Стефанова Велева, давам **„ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА“** на кандидата и препоръчвам на научното жури по този конкурс да и присъди по достойнство академичната длъжност **„ДОЦЕНТ“** в научната област „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публични политики, икономика на благосъстоянието)“.

18.11.2024 г.
София

Подпис:
доц. д-р Александър Вълков

REVIEW

FROM: **Assoc. Prof. Dr. Alexander Ivanov Valkov**
Professional Field: 3.7 Administration and Management
Scientific Specialty: "Organization and Management Outside the Sphere of Material Production", University of National and World Economy – Sofia, Faculty of Management and Administration, Department of Public Administration

REGARDING: The competition for the position of **Associate Professor** in the professional field 3.7 Administration and Management, scientific specialty "Organization and Management Outside the Sphere of Material Production (Public Policies, Welfare Economics)" at the University of National and World Economy

Basis for the presentation of the Review: (1) Participation in the composition of the Scientific Jury for the competition according to Order No. 2951/15.10.2024 of the Vice Rector for Research at University of National and World Economy (UNWE), and (2) Decision of the Scientific Jury (protocol 61/18.10.2024, item 3) for the designation of reviewers.

The review has been prepared in accordance with the requirements of the Act for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for its Implementation, and the Rules for the Organization and Conduct of Competitions for the Acquisition of Scientific Degrees and for the Appointment to Academic Positions at UNWE.

1. Information Regarding the Competition

The competition has been announced to meet the needs of the Department of Public Administration, pursuant to Academic Council Decision No. 4/26.06.2024, based on a resolution of the Departmental Council of the Department of Public Administration (Protocol No. 148/17.05.2024) and a resolution of the Faculty Council of the Faculty of Management and Administration (Protocol No. .../28.05.2024). The announcement of the competition was published in the State Gazette, issue No. 69, dated 16.08.2024.

The competition for the academic position of "Associate Professor at the University of National and World Economy" in Professional Field 3.7 Administration and Management, in the academic discipline "Organization and Management Outside the Sphere of Material Production (Public Policies, Welfare Economics)" features a single candidate: **Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Stefanova Veleva**.

The set of materials submitted by Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Veleva on an electronic medium includes all documents required for the conduct of the competition, in accordance with Article 23, Paragraph 2 of the Regulations for the Organization and Conduct of

Competitions for Acquiring Academic Degrees and Holding Academic Positions at the University of National and World Economy.

The main folder contains the candidate's application for participation in the competition, a curriculum vitae, quantitative and qualitative compliance charts, a list and abstracts of the publications submitted for the competition, a summary of the scientific and applied scientific contributions, and a certificate of teaching experience in the relevant discipline (a total of 8 files).

The evidence supporting compliance with quantitative and qualitative requirements is organized into separate subfolders, containing 62 and 56 files, respectively. All required documents for participation in the competition are present, accessible, and logically organized, ensuring that they serve as a comprehensive documentary basis for evaluating the candidate in the announced competition.

The candidate in the competition, Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Veleva, participates in the competition with the following publications: a habilitation thesis (monograph), one contribution to a textbook, a published monograph that is not presented as the main habilitation thesis, one contribution to a collective monographic study, 10 articles in scientific journals, and 3 scientific reports. All the materials submitted for review are relevant to the subject matter of the competition and are accepted for evaluation. These materials are distinct from the dissertation and are considered in the final assessment of the candidate in the competition.

2. Brief Information about the Candidates in the Competition

Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Veleva (born on March 11, 1986) is a young, yet already well-established and respected colleague, currently serving as a lecturer in the Department of Public Administration at the Faculty of Management and Administration at the University of National and World Economy. The attached curriculum vitae provides the basis for highlighting several key aspects related to the candidate, which are considered in this review for the evaluation of her "eligibility" (Latin: *habilitatio* meaning "qualified"). Habilitation represents a moment of professional achievement and academic recognition, marking a crossroads of paths already traveled.

Her proficiency in Spanish and English, along with an affinity for the humanities, stems from her secondary education – she graduated from the 164th High School with Spanish language instruction "Miguel de Cervantes" in 2004. Both of her higher education degrees are related to the field of public administration at the University of National and World Economy, where, after completing the full course of study with distinction in the respective program, she obtained a bachelor's degree (2008), followed by a master's degree a year later (2009). In parallel with her studies, she worked first as a Spanish language teacher at the 145th Secondary School "Simeon Radev" (2005-2008), and later briefly held an expert position at a commercial bank. Immediately after completing her master's degree, at the end of 2009, she was appointed to an assistant position at UNWE in the Department of Public Administration, where she continues to work to this day. She actively develops her skills as a modern academic lecturer and researcher by participating in training courses on the use of interactive teaching methods, acquiring skills in working with contemporary library and information systems, and preparing proposals for research projects. She is also undergoing training in the doctoral program led by the Department - 'Organization and Management Outside the Sphere of Material Production'. She defended her doctoral dissertation, titled "Integrating Lifelong Learning Forms: Public Policies and Tools" before a scientific jury on 08/07/2015 and was awarded a doctoral degree in Professional Field 3.8 Economics (see

<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/43287>). The candidate has rapidly accumulated professional experience, which, combined with her proficiency in Spanish, English, and Russian, enables her to participate in a wide range of academic activities. Noteworthy aspects of her professional portfolio include: (a) her expanding involvement in recent years as a member of project teams in national and university-based projects; (b) her editorial skills and work in organizing departmental and faculty academic events; (c) her teaching, consulting, and expert activities, including those for government institutions (for further details, refer to the candidate's CV and the Card for the Fulfillment of Qualitative Requirements).

3. Fulfillment of the Requirements for Holding the Academic Position

The submitted documents (the Card for the Fulfillment of Quantitative Requirements) demonstrate that the candidate exceeds both the mandatory requirements under the Act for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the additional criteria set by UNWE for holding the academic position of "Associate Professor".

3.1. Fulfillment of Quantitative Requirements

- **The mandatory conditions** under the Act for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Article 2b) and its Implementing Regulations (Article 1a, Paragraph 1) have been fulfilled. The key parameters of the quantitative requirements met by the candidate are summarized in the following table:

Group / №	Indicators under Section I	points	total	required
A / 1	Doctoral Dissertation	1 (50)	50	50
B / 3	Habilitation Work (Monograph)	1 (100)	100	100
Г	Total by group Г		295	200
Г / 4	Published monograph	1 (100)	100	
Г / 6	Articles and reports in refereed scientific publications	1 (30)	30	
Г / 7	Articles and reports in non-refereed scientific publications	10 (10) + 1 (5)	105	
Г / 10	Published chapter in collective monograph	3 (20)	60	
Д	Total by group Д		190	50
Д / 11	Citations in refereed scientific publications	4 (15)	60	
Д / 12	Citations in monographs and collective volumes	6 (10)	60	
Д / 13	Cited in non-refereed scientific publications	14 (5)	70	
	Total by groups A, B, Г and Д		635	400

A/1: Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Veleva successfully defended her doctoral dissertation titled *"Integrating Lifelong Learning Forms: Public Policies and Tools"* on July 8, 2015, under the academic supervision of Associate Professor Evgeniya Penkova. She was awarded the educational and scientific degree of Doctor in Professional Field 3.8 Economics, specializing in "Organization and Management Outside the Sphere of Material Production." The degree was conferred by the University of National and World Economy, as evidenced by Diploma No. 220, dated September 24, 2015.

B/3: Veleva, R. (2024). *Proactive Public Policies for Poverty Reduction*. Publishing Complex – UNWE, Sofia, ISBN 978-619-232-800-9, 225 pages. The habilitation thesis is available in the electronic library of the Central and Eastern European Online Library (CEEOL): <https://www.ceeol.com/search/book-detail?id=1246815>.

Г/4: The candidate has contributed to a collective monograph that is not presented as the main habilitation thesis: Veleva, R. (2023). *Risks of Poverty and Marginalization*. In: *Global and Local Social Risks*, Publishing Complex – UNWE, Sofia, pp. 145–262, ISBN 978-619-232-

786-6. This monographic study was published as the second independent volume, forming part of and resulting from research project No. KP-06-N35/14, funded by the Ministry of Education and Science's National Science Fund as a fundamental study titled "Economic, Geopolitical, and Social Risks in the Development of Contemporary Bulgaria". The candidate's contribution to this publication is substantial and meets the criteria set forth in the Card for the Fulfillment of Quantitative Requirements: a total of 118 author pages, representing 30% of the text in this 390-page volume.

- Г/6:** The scientific output submitted by the candidate for the competition includes one single-authored research article published on a journal indexed in the Web of Science: Veleva, R. (2022). Education as a Key Factor in Reducing Poverty. *Strategies of Educational and Scientific Policy*, 30(3), 244–257; <https://doi.org/10.53656/str2022-3-2-edu>. Another scientific publication co-authored by the candidate and indexed in Scopus has been excluded from the Card for the Fulfillment of Quantitative Requirements due to coauthorship and is not subject to evaluation in the context of this competition.
- Г/7:** In the group "Articles and Papers in Non-Refereed Scientific Publications", a total of 11 scientific publications are listed, including 9 articles and 2 papers. Of these, 10 are sole-authored, 1 is co-authored, and 4 are in English. All publications were made after the completion of the candidate's doctoral studies, with 10 of them being published in the last 3 years. The total has been accurately calculated. All publications are available in public databases and libraries such as CEEOL, RePec, and EBSCO.
- Г/10:** In this group, there is also a contribution to a collective monograph: Penkova, E., E. Delcheva, R. Veleva, et al. (2023). Trajectories of Social Development. Publishing Complex – UNWE, Sofia, ISBN 978-619-232-778-1. The candidate participated in this research as part of a team of 10 members, contributing 3 independently written chapters: Chapter 2. *Social Activities in the 21st Century: Public Administration with Added Value* (pp. 25-39); Chapter 9. *Social Protection: Reducing Public Risk* (pp. 143-155); Chapter 14. *Institutional Modernization of the Educational System* (pp. 249-272). The candidate's involvement in the publication is significant – the total volume of the three chapters written by her amounts to 59 pages, or 22% of the total text of the monograph. Furthermore, Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Veleva also served as the scientific editor for the collective monograph. The publication is available in the electronic library of CEEOL.
- Д/11:** A total of 4 citations of the candidate's publications in articles published in refereed journals (in 2022-2023) have been noted, contributing a total of 60 points for this criterion. Of these citations, 2 refer to publications included in the candidate's participation in the competition, amounting to 30 points, which does not impact the overall fulfillment of the minimum requirements in Group Д.
- Д/12:** There are six citations of the candidate's publications in monographs and collective volumes with scientific peer review, earning a total of 60 points for this criterion. Citations of only the publications with which the candidate participates in the competition amount to three, or a total of 30 points, which does not affect the overall fulfillment of the minimum requirements for Group Д.
- Д/13:** A total of 14 citations of the candidate's publications in non-refereed publications with scientific peer review have been noted, earning the candidate a total of 70 points for this criterion. Citations of only the publications with which the candidate participates in the

competition amount to 12, or a total of 60 points, which does not impact the overall fulfillment of the minimum requirements for Group Д.

Summary: As evidenced by the above review of the fulfillment of the national quantitative requirements for the competition (the indicators from Section II, as outlined in the Card for the Fulfillment of Quantitative Requirements), the candidate exceeds the national threshold for the position by 235 points (or 58%). She meets the requirements for Groups A and B, and significantly exceeds the criteria for Groups Г and Д. The publications submitted do not repeat those submitted for the Doctoral degree or the Assistant Professor competition.

- **Additional Requirements for UNWE** – According to the Act for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Article 2b, Paragraph 5) and the Regulations for its Application (Article 1a, Paragraphs 2-3), the main parameters of the fulfilled quantitative requirements are presented in the table below:

Group / №	Indicators under Section I	points	total	required
Ж	Total by group Ж		257,5	160
Ж / 22	Monograph - independent habilitation work	1 (100)	100	
Ж / 23	Articles and studies indexed in Scopus and/or WoS	1 (30)	30	
Ж / 24	Articles and studies indexed in other databases	8 (15) + 1 (7,5)	127,5	
3	Total by group 3		35	20
3 / 25	University textbook	7 и.к (5)	35	
И	Total by group И		210	40
И / 31	Citations in referenced and indexed scientific publications	4 (15) + 6 (10)	120	
И / 33	Participation in a university/national or international scientific or educational project	2 (15) + 6 (10)	90	40
К	Total by group К		497	100
К / 34	Fulfilled Auditory Workload	-	282	100
К / 35	Developed Lecture Courses	-	210	
К / 36	Membership in Scientific and Professional Organizations	-	5	
	Total by groups Ж, 3, И и К		999,5	320
	Total amount by sections: I and II		1634,5	720

Ж/22: Corresponds to B/3 of the National Criteria (see above).

Ж/23: Corresponds to Г/3 of the National Criteria (see above).

Ж/24: In the section "Scientific Articles," corresponds to Г/7 of the national criteria (see above).

3/25: Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Veleva is a co-author (with a total of seven publisher sheets) of a university textbook developed under her guidance by a team of lecturers from the Department of Public Administration – [Veleva, R., K. Valcheva, Z. Shotarova. (2024). Management of Public Expenditures, IK-UNSS, ISBN 978-619-232-758-3, pp. 9-104]. The textbook is used for teaching the eponymous course in the curriculum of the Bachelor's program in Public Administration. In it, she is the author of the four topics in the first section: Principles and Approaches in the Management of Public Expenditures (pp. 9-104).

И/31: The section includes publications listed in groups Д/11 and Д/13 of the national criteria (see above). The total number of citations indicated in this group is 10, which awards the candidate 120 points (4 citations in referenced publications and 6 in indexed ones). Of these, 7 citations (2 in refereed publications and 5 in indexed ones) pertain to the publications with which the candidate participates in the competition, amounting to 80

points. However, this does not affect the overall performance of the minimum requirements in group II.

- I/33:** The candidate's participation in a total of 8 scientific projects from 2021 to 2024 is documented, including 2 national and 6 university-based projects. The allocation has been correctly calculated. The most significant outcomes from these projects include: for 3 of the projects (# 33.1 and 33.8), the candidate has published works (which are included in the competition); for two others (# 33.5 and 33.2), the candidate actively contributed to the development of the concept for the faculty's scientific journal, for which she serves as the editor-in-chief; and for the remaining projects, scientific forums were organized with the candidate's participation in the competition.
- K/34:** The data for the academic period 2010/11 – 2023/24 show a very high teaching workload at UNWE (4,929 hours, or an average of 450 teaching hours per year). The point allocation for this criterion has been correctly calculated – 282 points. Following the achievement of the academic degree of ‘Doctor’ and especially in the last 3 years, the volume and share of lectures have increased (in 2023 and 2024, the colleague is teaching exclusively lecture courses, both in the ‘Bachelor’ and ‘Master’ programs), which is related to changes in the staffing of the courses she teaches.
- K/35:** In relation to the above criterion, there is also an increase in participation in the development of independent (or team-based) lecture courses. The disaggregation by professional fields and specialties forms a broad portfolio. The candidate has been involved as an author in the creation of 18 curricula for 12 undergraduate courses and 6 post-graduate courses. Dr. Ralitsa Veleva teaches the courses listed in the portfolio to students from seven specialties in three professional fields. She is the lead instructor for undergraduate courses in "Economics of Welfare" and "Public Expenditure Management" and is part of the team that created and teaches the course on "Public Authority and Policies". In the master's program, she teaches "State Expenditure Programs" and "Administrative and Financial Decentralization".
- K/37:** In 2023, she was accepted as a member of the Center for Economic-Historical Studies (an academic network for research in the field of economic and historical issues).

Summary: As evident from the above review of the candidate's performance in relation to the additional quantitative requirements for the competition at UNWE, the candidate exceeds the required threshold for occupying the position across all groups of indicators (from Section II, as outlined in the Card for fulfilling quantitative requirements). With a minimum threshold of 320 points, the candidate provides convincing evidence for various aspects of their academic activity, which together amount to a total of 999.5 points, that is, 679.5 points or three times the set threshold. A key contribution to this result is the accomplished teaching activity over the years (indicators from group K), reflecting the accumulation of the necessary teaching experience for the academic position of "associate professor". The candidate's research activity has also notably increased in recent years, exceeding the university's minimum thresholds by 60%. Overall, in **groups I and II**, Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Veleva achieves a **total of 1,634.5 points**, with a required/mandatory performance of 720 points.

3.2. Execution of the Qualitative Requirements

The data presented in the Card for Qualitative Requirements characterize the candidate as an established researcher and experienced academic educator, with an increasing university

contribution and public authority, which strengthens the reputation of the University of National and World Economy. In summary, the most important evidence supporting this includes the following:

- *Established Researcher.* The candidate's publication profile provides convincing evidence of the relevance, significance and urgency of the issues explored. The topic addressed in the habilitation thesis (and in other publications) reveals a previously hidden aspect of society, placing it at the core of public administration and seeking sustainable solutions through public policies that "build a bridge" (as new knowledge and applicable practice) between politics and governance. Proactive public policies in the field of poverty (and its specific 'sectoral' manifestations) constitute an important research niche, which legitimizes the author's position on the academic map and establishes UNWE as a modern scientific institution.

The candidate's research efforts and results have been recognized, with her primary research (the habilitation thesis) being highlighted as a significant scientific achievement in this field by the authoritative academic journal *Economic Thought*. On 26 October 2024, the journal published a review of her work in its latest issue (3/2024, pp. 401-407), titled "*A Handbook on Contemporary Proactive Public Policies for Poverty Reduction in Bulgaria*" (<https://doi.org/10.56497/etj2469307>).

Another significant marker of the candidate's academic competence is her editorial work. Evidence for this is as follows: (1) Chief Assistant Professor of the editorial team of the annual departmental publication *Doctoral Readings* (in all its last 7 editions); (2) She is the editor of the collective monograph *Trajectories of Social Development*; (3) She is a member of the team that created the faculty's electronic journal, *Journal of Management Sciences and Applications (JOMSA)*, where she serves as the chief editor and reviewer. Her selection as a reviewer for two articles published in the journals indexed in Web of Science and Scopus is a sign of academic recognition. She is also an active participant in the organization of all departmental scientific forums (under the aegis of the Autumn Academy).

- *Established Academic Teacher.* The candidate is a titular member and/or part of the teaching team for key university courses in the professional field and specialty (see the above indicator K/35). She is the author of course documentation, teaching materials, practical cases, tasks, and other forms of modern and interactive teaching. All courses fall within the competition subject area. Feedback from students regarding her teaching (through regularly conducted surveys at the university) is very positive;
- *Growing University Contribution and Public Authority.* Key arguments for this within the university context include: the work of Dr. Ralitsa Veleva as the scientific secretary of the Department of Public Administration (since February 2023 and currently), her participation in preparing internal department documentation and accreditation documents (as part of working groups and committees), and her role as coordinator for agreements signed by UNWE with other academic institutions (see point 4.1.2 of the Card for qualitative requirements). Externally, public recognition is reflected in her appointment as an expert to the Ministry of Education and Science, serving as a member of the Sectoral Council for "Social Services" and in the modernization of vocational education and training (see point 2.1.1 of the Card for qualitative requirements). She also participates as a speaker/ trainer at roundtables, training sessions, and consultations held outside the university (see points 2.7.1 – 2.7.6 of the Card for qualitative requirements).

Summary: Clearly from the overview provided here, the candidacy of Dr. Ralitsa Veleva meets the qualitative requirements for the academic position of Associate Professor at the University of National and World Economy.

The detailed analysis in Section 3 and the conclusions drawn **confirm the "positive opinion" of the Habilitation Council at UNWE** (Protocol No. 8/15.05.2024) regarding the fulfillment of the quantitative and qualitative requirements for the academic position of Associate Professor at UNWE by the candidate, Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Stefanova Veleva.

4. Evaluation of the Teaching Activity

The high level of preparation (educational, scientific and practical) of the candidate, as outlined in points 2 and 3 above, is crucial for the convincing accumulation of teaching experience necessary for habilitation. Dr. Ralitsa Veleva has been employed as a lecturer on a permanent contract in the Department of Public Administration at the University of National and World Economy since December 17, 2009, and as of September 24, 2024, will have 14 years, 9 months, and 7 days of service at the university. During this period, she has consecutively held two academic positions: "Assistant" (from December 2009 to October 2016) and "Chief Assistant" (from November 2016 to the present). During this time, the candidate has conducted a total of 4,230 hours of exercises/seminars and 699 hours of lectures, which is equivalent to 4,929 hours of instructional workload (see the Official Note on the executed teaching load). After obtaining her doctorate in 2015, she was also involved in lectures, and the portfolio of subjects she teaches is closely aligned with the fields covered in the habilitation competition. The initial experience in conducting exercises and seminars allowed her to gradually build independent lecturing with a strong emphasis on interactive and modern (digital) teaching methods. Since the 2022/2023 academic year, she has been delivering lectures and independent courses in master's programs within the department, receiving highly positive feedback from students. The courses "Economics of Welfare" and "Public Power and Policies" are mandatory for students in three professional fields "Public Administration", "Media and Public Communications" and "Sociology, Anthropology, and Cultural Studies", which necessitates experienced, specialized, and habilitated teaching staff. In collaboration with the candidate, a textbook on the course "Management of Public Expenditures" was published for the training of students from noneconomic disciplines. At present, Dr. R. Veleva does not teach courses in English; however, such participation is planned and will soon be implemented in programs offered in English at the faculty.

Summary: The courses taught by Dr. Ralitsa Veleva fall within the subject area of the competition.

The teaching of these courses is based on current textbooks authored by her, both individually and in collaboration, and these demonstrate the candidate's academic competence in the scientific field of expertise.

5. General Overview of the Submitted Scientific Works/Publications

5.1. Main Areas of Research Activity

The candidate's publication profile includes 1 monograph (habilitation thesis), 4 distinct contributions (chapters) in 2 collective monographs, 1 coauthored university textbook, 10 scientific articles, and 3 scientific reports. The publications address current and significant topics within the subject area of the competition, which are relevant not only to Bulgaria, but also to the broader context of public administration. A content-based review of the mentioned publications allows for their general classification, under the condition that they can be grouped into three interconnected

subfields within the two dominant areas declared in the habilitation competition (as outlined in the table below):

Direction (main focus)	Habilitation thesis	Books (Chapters)	Textbooks	Articles
- Poverty policies (including risk of social exclusion and marginalization)	1	1		4
- Public Expenditure Management			1	3
- Investments in Human Capital, Social Factors, and Institutions		3		3
Total	1	4	1	10

Formal characteristics, such as the title of the habilitation thesis, the number of publications, and the volume of texts in which the candidate participates in the competition, define the dominant theme of public policies on poverty. Poverty is not only the selected subject of the first subfield, outlining the candidate's research interest, but it is also understood and interpreted as a condition of extreme (but not only economic) inequality caused by multiple factors, resulting in enduring and deep economic, political, and social structural damage, such as social exclusion and the marginalization of certain societal groups. Poverty is the mirror image of well-being, and therefore, the shift in the research focus towards understanding and the tools of public administration, in public policies (from well-being to poverty), forms the fundamental reorganization basis of the scientific program followed by the candidate to study this phenomenon. In other words, this is a focal (synthesizing) theme, as "through it" the general "touchpoints" with the other mentioned areas are presented. All the works presented in the competition are the candidate's own products (understood as concept, execution, and result) and fully align with the scientific direction of the competition. Further below (in section 5.2), I emphasize the leading theme of the author, fully presented in the habilitation thesis.

A very important characteristic, evident both in the habilitation thesis and in the candidate's entire scientific output, is the application of the "evidence-based research" approach. In fact, it follows the leading positivist approach in contemporary economic research, based on empirical studies and drawing conclusions through the generalization of objective results. The analyses and conclusions in the habilitation thesis are grounded in a rich and well-structured empirical dataset, structurally presented in 14 tables and 53 figures. Value markers (undoubtedly present in the text) are evident in some foundational ethical assumptions, which I find do not violate (or manipulate) the methodology of the studies or alter the interpretation of the obtained results. A balance has been achieved between positive and normative analysis (which, in itself, is challenging on this topic), thereby enhancing the scientific and methodological potential of the topic of public policies for poverty reduction.

5.2. Substantive Highlights and Scientific and Applied Scientific Results

The habilitation thesis offers an extensive, profound, and coherent presentation of the author's views on the central theme of their research interest. This work positions the candidate as a competent researcher in the field of public policies. The title of the monograph, Proactive Public Policies for Poverty Reduction, is original and engaging, effectively presenting a well-defined key issue for public administration, uncovering a research niche, and setting the expectation for a comprehensive investigation in multiple directions, with a specific authorial result and contribution. The text confirms these high expectations. In summary, I highlight the following important points, scientific achievements, and anticipated outcomes:

- The habilitation thesis goes far beyond an initial and superficial view of the title as a ‘recipe book for best practices’. Those seeking ready-made solutions, manuals, guidelines, or instructions to apply in the expectation of an immediate result will be disappointed. In contrast, this text represents a comprehensive, self-contained, and original scientific study of an endemic (not only domestic) socioeconomic phenomenon ("poverty"), positioning it as a problem, i.e., an object of modern public policies. Instead of relying on the dominant approach to discussing policies in the scientific literature (based on political science knowledge), the study seeks an alternative approach (based on the economic theory of welfare), which introduces a more pragmatic discourse for the reengineering of public policy, using the example of a specific and significant societal issue such as poverty. The choice of poverty as the applied field for policy making allows for international comparability and provides a long-term perspective on the societal consequences of such policies. The problem of poverty, as a focal point of public governance, requires long-term and coordinated solutions. The topic of poverty, which is a multi-sectoral problem, forms the foundation for the reengineering of state governance. In other words, the major benefits of this research lie in the cognitive (theoretical) and theoretical-methodological aspects, which require further investment in efforts to deepen the complex understanding of the problem.
- What example, to be followed, does the author themselves provide? Methodologically, the research traced two lines of analysis. On the one hand, **(a)** theorizing the socioeconomic problem (poverty) in the scientific literature (through an impressive review of its scale), and **(b)** examining its reflection in modern public governance technologies (both at the European and national levels). These two intersecting lines of investigation and debate are subject to empirical validation and argumentation through a set of factor, outcome, and baseline indicators.
- A central point is the introduction and conceptualization of a relatively new concept (for Bulgarian scientific literature) - "*proactive public policies*" – which serves as a foundation for redefining public governance based on policies. This new conceptual framework could also be described as a "reprogramming of public policy." The approach proposed by the author could be characterized as making policy "from the future," i.e. addressing today's problems with an eye to the requirements of the future. This establishes a different managerial logic, one that is guided by values-driven strategic planning. Whether this approach is realistic and feasible is a question that remains unresolved in the monograph, pointing to a direction for ongoing scientific debate.
- An attempt has been made to unite, elaborate, and analyze policies ‘for poverty’. This is a significant effort to fill a gap in our literature. The challenge lies in the fact that the issue of poverty requires a "horizontal reading," as it is not presented as a focal point of state governance with a dedicated, tailor-made policy. Instead, it is integrated into social policy, income policy, health policy, and educational policy, and must be identified as a point within the coordinate system of multiple factors and manifestations. I am far from the idea that the necessary coordination of policies in this area should be resolved by creating an "integrated state policy for poverty reduction" based on the establishment of yet another state institution, i.e., through another hierarchy designed by the "social engineer". However, hierarchy is not a solution to a problem or an example (object) of a horizontal policy. This means that the processes involved in policies, their coordination methods, and other essential public management issues should be aligned with the processes characteristic of a socioeconomic

system with a networked architecture. This unresolved issue in the monograph raises another direction for scholarly debate and further exploration.

The monograph presents the issue of poverty as the *gravitational center of a cluster of significant socioeconomic challenges* related to it. In the candidate's publications from this leading subgroup in his scientific production (see the table above), *relational pairs of problems* are clearly recognizable: inequalities – poverty; poverty – social exclusion; poverty – marginalization; and others. The study of each pair individually and in relation to the others is a methodological approach, through which, by analogy with the author's derived model of the multidimensional picture of poverty, it becomes possible to assemble the puzzle of the multidimensional picture of social development. This research approach outlines the hidden meta-design in the candidate's work regarding the main research topic. Additionally, the other publications in this group substantively complement the monograph in examining the entire politico-economic and social mechanism along the system-forming chain of poverty/welfare management: inequality – poverty – social exclusion – marginalization.

Can highlights also be noted in the **other monographic publications** that trace this line of research?

- In "*Risks of Poverty and Marginalization*" the candidate constructs an up-to-date picture of poverty, marginalization, and social exclusion based on key indicators, providing an objective foundation for identifying risk factors, assessing their impact on targeted/vulnerable societal groups, and summarizing the leading political challenges. Against the backdrop of the absence of a comprehensive approach that prioritizes marginalization in public policy, the thesis argues that the mechanisms of active social adaptation and social cohesion represent the common, long-term and sustainable strategic solution to the processes of marginalization. At the concrete level, policies for social adaptation and cohesion are implemented through a differentiated portfolio of tools and measures, depending on the type of marginalization and the scale of the groups at risk.
- In "*Trajectories of Social Development*", the candidate develops the idea that contemporary management of social development should be based on innovative management approaches with practical applicability, such as proactive public policies with added value (Chapter 2). Social protection is described as a universal umbrella that provides coverage against social risks, and the choice of model (varying in scope) is a crucial decision to reduce a wide range of social risks (Chapter 9). Overcoming the country's significant lag in several internationally comparable educational outcomes requires decisive institutional modernization and decentralization of the management of the educational system (Chapter 14).

Summary: The candidate's scientific output is of a high academic standard. The submitted texts serve as evidence of well-developed skills in theoretical generalization, justification, and methodological correctness, as well as careful and well-reasoned empirical analysis. The obtained scientific results are of interest to a wide range of users: researchers, educators, students, and practitioners.

6. Evaluation of the Main Scientific and Applied Contributions

The scientific works for participation in the competition present Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Veleva as a thorough researcher in the fields of public policy and welfare economics. Based on this, **I confirm and fully agree with the candidate's self-assessment of scientific innovations**

and their importance. These contributions are well-founded, theoretically valid, and practically useful results that enrich knowledge in the explored subject area.

The contributions outlined are the personal work and achievements of the candidate in the competition and are contained in the submitted submissions. I have no doubts about the authorship. No evidence or established signals of copyright infringement have been identified. The handling of sources and data is correct and methodologically sound according to academic standards. I am confident that the results of the candidate's scientific research will stimulate academic debate, contributing to the advancement of scientific knowledge and the provision of academic education and training. In addition to the self-assessment provided, I would like to add the following:

In theoretical terms:

- (a) Poverty is a multidimensional, endemic, and multisectoral problem that requires focused, long-term, and coordinated efforts, with a leading role for the state. In order to take on its new role in addressing this issue, the state must reprogram public governance through the application of the approach of "proactive public policies";
- (b) Proactivity is an integrative characteristic of effective public governance based on policies. For the first time in Bulgarian scientific literature, proactivity is viewed as a *strategic approach to public administration*, uniting key elements such as adaptability of governance, a focus on anticipating problems, analysis and assessment of risks, innovativeness of management responses (aimed at addressing the causes rather than the consequences), and, on this basis, long-term sustainability of results and impact. The proactivity of public governance is a fundamental political and managerial choice, resulting from the presence and effective functioning of politically and economically inclusive institutions, alongside a high level of state capacity.

In a scientific and applied context:

- (a) Supplementing scientific-applied contribution 1 (see Reference for contributions): A multidimensional approach has been introduced for the analysis and composition of the indicator-based poverty profile, enabling the tracking, assessment and use of interconnected parameters, both structural and dynamic (trends) – within public policies. The analysis of poverty through a complex set of indicators helps in the adoption of differentiated public policies, while the multidimensional approach to measuring poverty provides valuable insights for policy development.
- (b) Connections and dependencies between key poverty indicators and the main macroeconomic variables (such as GDP, public spending, etc.) have been identified and analyzed, defining the context for public policies. To this end, an appropriate analytical approach (Wilkinson-Pike) has been correctly applied, allowing the construction of a multidimensional profile of the research object (poverty).

7. Key Critical Remarks and Recommendations

The areas covered by the competition encompass a wide range of scientific and applied issues, as well as an even broader spectrum of solutions, which are the subject of ongoing discussions. Through the publications presented, the candidate asserts their chosen topics, demonstrates research skills, and substantiates positions. As one of the two reviewers of the habilitation thesis, as well as the other two monographic studies, I have had the opportunity to

express a number of critical remarks at an earlier stage. Here, I will outline a field for debate and opportunities for further development:

(a) The candidate's main scientific contribution consists of two key insights regarding public policies as instruments of public governance (see scientific contributions #3 and applied scientific contributions #3 in the list of contributions). Although I do not wish to diminish the significance of these achievements in any way, in their future work, the author could explore and conceptualize policies within another fundamental theoretical framework, wherein policies themselves transform public governance. This is a profound process of transformation that impacts the architecture of the public sector and the functioning of the state itself. Understanding public policies within the coordinate system of 'policy governance' presents a significant scientific challenge, both theoretically and, even more so, practically, and still more so in a reformative context. Public policies create bridges between politics and governance: through public policies, governance increasingly becomes politics, and politics in turn is transformed into concrete and immediate governance.

(b) This is in response to a recommendation that appeared in the review, with which I fully agree with respect to the "comprehensive study" of the phenomenon of poverty. This comment points toward expanding research on poverty (as part of the economics of welfare) by exploring and modeling (perhaps with a new metric) the factors of poverty. I would add that "comprehensive" also implies addressing this issue within the context of the economy (the market). Poverty is not solely a matter of specific policies related to poverty, or social policy, or the model of social protection, and so on. The economy lurks behind human capital and human development, defined as the primary "weapons" against poverty.

In summary, I recommend that the candidate continue her scientific research efforts in this field. This standard wish can be realized through a broader presentation of publications in scientific journals with high academic visibility and authority. However, research on such a wide-ranging issue is beyond the capabilities of one individual alone. As mentioned earlier in the review, the candidate has already demonstrated convincing qualities as an organizer of scientific research and academic publications. Initiating and establishing a Research Center (on the economics of social development), which would integrate the academic community (both within and outside of the University of National and World Economy) on this issue and develop a significant project-funded scientific program, is an effort well within the colleague's capabilities.

8. Conclusion

On the basis of my review of the materials submitted for the competition and the scientific work of Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Stefanova Veleva, following the award of the academic title "Doctor," I give a **"POSITIVE ASSESSMENT"** of the candidate. **I recommend that the academic jury for this competition duly award her the academic position of "ASSOCIATE PROFESSOR"** in the field of "Social, Economic, and Legal Sciences," professional direction 3.7. "Administration and Management," scientific specialty "Organization and Management outside the sphere of material production (public policies, economics of welfare)."

18.11.2024

Sofia

Signature:

Assoc. Prof. Dr. Alexander Valkov